

fige, at man ser ikke i Motiverne til Lovforslaget eller af hvad der er medgivet Lovforslaget af Oplysninger, at der har været taget mindste Hensyn til, eller at man har haft mindste Die for, at vi her i Danmark have en geografisk Position med Hensyn til Fiskeriet, der er saa heldig og saa gunstig, at dens Mage ikke findes paa hele Jordkloden. (Berg: Det var meget!) Der er intet Sted paa den hele Jordklode, hvor man bag et saadant Terræn som vort har et Brakvands- og tilbøls Ferskvandsbassin paa 6,500 Kv. Mil som Østersøen foruden dens Flodgebet, hvis Forbindelse med Verdenshavet skal ske gennem vore 3 Rænder, og hvor Kommunikationen frem og tilbage gaar igjennem disse snævre Farvande. Hvad Betydning det har for os, skal jeg lige overfor den Afbrydelse, der kom fra det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) ganske kort antyde med Hensyn til et enkelt Spørgsmaal, nemlig med Hensyn til Fiskeriet efter blanke Al. Det er bekendt, at fra Østersøen kommer om Efteraaret omtrent i Maanederne September, Oktober og November store Mængder af blanke Al, som nu have anlagt denne deres Yngledragt og passere vore Bænde, hvilket har givet Anledning til det Aalegaardsfiskeri, som omtales i Lovgivningen fra de tidligste Tider, og som er eneestaaende hos os — det findes ikke andre Steder. Jeg skal ikke komme ind paa den Betydning, som denne geografiske Beliggenhed paa den ene Side, som Østersøen — som dels er brak, dels længere oppe næsten fersk — og Kattegattet, Nordsøen — Oceanet paa den anden Side, har for os. Jeg siger kun, at den er ganske overordentlig gunstig for os, men jeg skal forbeholde mig ved en senere Leilighed nøiere at komme ind herpaa; for Dieblisset vilde det føre mig for vidt. — Med Hensyn til de enkelte Bestemmelser i Lovforslaget, da skal jeg først omtale en Bestemmelse i § 50, som taler om, at Fabrikker o. desl. ikke have Lov til at forurene Vandet, saa snart dets Afbenyttelse af Vandet ikke „hidtil upaatalt har fundet Sted.“ Jeg skal gjøre den ærede Indenrigsminister opmærksom paa, at upaatalt har det hidtil altid maattet finde Sted; det har ikke været muligt hidtil at paatale det; thi der har ikke været nogen som helst Lovbestemmelse, hvorefter en saadan Paatale kunde finde Sted. Denne Benyttelse af Vandet fra Fabrikkers Side paa den Maade, at de lade deres Spildevand, som mange Gange indeholder giftige Bestanddele, løbe ud i Vandet, kan ikke alene gjøre Vandet uskikket for Fiskelivet i den nærmeste Nærhed, men paa sine Steder langt bort ud i Stran-

den. — I § 5 findes en Bestemmelse, som er optagen efter en tidligere Udvalgsbetænkning, om, at der under visse Omstændigheder kan exproprieres Gangstier til Brug for Fiskerne. Jeg skal her gjøre opmærksom paa, at saa rigtigt som dette kan være, saa er det paa ingen Maade tilstrækkeligt for Fiskerne; der fordrer noget Mere. De maa have Plads ved Stranden, hvor de kunne tørre deres Net og trække deres Baade op fra Søen, saasnart de skulle efterjes. Det er ganske nødvendigt, naar Fiskeriet skal kunne drives. Jeg kunde saaledes nævne en enkelt Fiskeplads, hvor der finder et særdeles stort og indbringende Fiskeri Sted, men som kun er muligt, fordi en enkelt Privatmand paa rimelige Vilkaar har overladt Fiskerne en saadan Plads. — Dernæst kommer jeg til Bestemmelsen i § 3 angaaende Aalegaarde. Der er der indsat de Ord: „i samme Omfang som hidtil.“ Efter min Mening gjøre disse Ord ikke Bestemmelsen en Smule klarere end saaledes, som den stod tidligere, og jeg har haft noget vanskeligt ved at forstaa efter Motiverne, hvad man har villet opnaa ved at sætte disse Ord ind. Det, som Paragrafen imidlertid naar fast med Hensyn til Aalegaarde, er noget ganske Andet end det, som staar i Danste Lov 5—10—43, hvis Bestemmelse Paragrafen giver sig ud for at ville indføre i Loven. I 5—10—43 staar som bekendt: „Enhver maa nyde Aalegaarde for sin Grund, undtagen i de Fjorde, som Kongen og den menige Mand haver Skade af.“ Der staar ikke Noget om, at Grundeierne ere eneberettigede til at nyde disse Aalegaarde ud for deres Grund og saaledes har man heller aldrig forstaaet det i de mange hundrede Aar, hvor Aalegaarde ere brugte, førend den afbøde Fiskerikonfulent, Virkedommer Fiedler i en Dom, som han selv afsagde angaaende Grevskabet Holsteinborgs Net til Fiskeri — en Dom, som blev bekræftet af Overretten den 11te Juni 1866 — fastslog det Princip, at Grundeierne havde en Eneret, en udelukkende Ret til Aalegaarde ud for deres Grunde, ja endog saa saa vidt ud, at de ikke kunde komme til vedkommende Pladser undtagen ved at seile, undtagen ved at bruge Baad. Efter at denne Dom var falden, kom den bekendte Verchenborgsag, hvor Højesteret under 7de Mai 1873 gif ud fra og fastslog som Noget, der var saa, at Grundeierne havde udelukkende Ret til ud for deres Grund at anlægge Aalegaarde, og at denne Ret strakte sig saa langt ud, som Grundens Bestaaenhet tilstodte Anlægget af Aalegaarde. Det var først efter mange hundrede Aars Forløb, omtrent 200 Aar efter at Christian V's Danste Lov var